

PROEFBEDRIJF PLUIMVEEHOUDERIJ VZW

PRESTARTERS DRAGEN BIJ AAN EEN VLOTTE START EN OPTIMAAL RESULTAAT

KRIS DE BAERE

De huidige vleeskuikens hebben het genetisch potentieel om heel snel te groeien. Om dit volop te benutten moeten de kuikens in optimale omstandigheden gehouden worden en een hoge voederopname van kwaliteitsvoerders behalen. Deze hoge voederopname zorgt echter voor een grote belasting van het maagdarmsstelsel waarbij het behouden van een goede darmgezondheid niet evident is. Uit onderzoek blijkt dat antibiotica bij vleeskuikens vooral worden ingezet om darmproblemen te behandelen.

In de korte cyclusduur bij vleeskuikens zijn de eerste dagen van de ronde cruciaal. Naast een optimaal klimaat op dierniveau is het voeder een heel belangrijke factor bij de opstart. De opname van het eerste voeder stimuleert de verdere ontwikkeling van het maagdarmkanaal en de opbouw van de immuniteit. Een snelle eerste voederopname draagt bij aan een vlotte start van de dooierrestvertering, het sneller sluiten van de darmbarrière en een goede darmgezondheid verderop in de ronde.

De laatste jaren is er veel onderzoek omtrent de effecten van vroege voeding. Uitkomst in de stal, het verstrekken van voeder en water in de uitkomstkast en 'in ovo feeding' (injecteren van voedingsstoffen in het ei) zijn enkele voorbeelden die hierop inspelen.

Daarnaast kan ook de traditionele vleeskuikenhouderij inspelen op de voordelen van vroege voeding via het voorzien van vlot beschikbaar (op kuikenpapier), smakelijk en goed verteerbaar voeder. Het verstrekken van een specifieke prestarter tijdens de eerste dagen wordt in de praktijk steeds meer toegepast.

FOCUS ♀

- > Rendement verbeteren
- > Zuiniger omgaan met grondstoffen
- > Beter dierenwelzijn en gezondheid

Prestarter

Als prestarter is in deze proef het 'FAST' voeder (INVE) gebruikt. De bedoeling van deze prestarter is om de voederopname en -vertering net na de opzet te verbeteren en de ontwikkeling van het maagdarmsstelsel en de spijsvertering te stimuleren. Dit draagt bij aan een betere dooierrestvertering en de opbouw van de immuniteit.

Om dit te realiseren maakt deze prestarter gebruik van:

- een aangepaste nutritionele samenstelling en grondstoffenkeuze (goed verteerbare eiwitten, type vezels, type suikers, additieven)
- een aangepaste structuur van het voeder (manier van malen van de grondstoffen, manier van persen). De prestarter bestaat uit een mengsel van ca. 40 % meel en ca. 60 % kleine korrels (1,8 mm / koud geperst bij temperatuur < 50 °C). Het koud persen geeft minder harde korrels dan bij het traditioneel persen.

Op het Proefbedrijf Pluimveehouderij hebben we gedurende 2 rondes (bij 8 proefgroepen van 1150 kuikens per ronde) het effect van een prestarter op de technische resultaten, diergezondheid en strooiselkwaliteit opgevolgd. Hierbij vergeleken we volgende behandelingen:

- Controle groep: bij aankomst van de kuikens staan de voederpannen op de grond en zijn deze gevuld met het startvoeder, naast de drinklijnen liggen stroken kuikenpapier met daarop 30 gram startvoeder per kuiken.
- Prestarter groep: bij aankomst van de kuikens zijn de voederpannen net als bij de controlegroep gevuld met startvoeder, maar op het kuikenpapier is 30 gram per kuiken van de specifieke prestarter voorzien.

Het voederschema van de 2 proefbehandelingen (controle vs prestarter) verschilde enkel in het type voeder dat op het kuikenpapier gelegd werd. Eens het voeder op het kuikenpapier (30 gram per kuiken) op was, kregen alle groepen hetzelfde voeder.

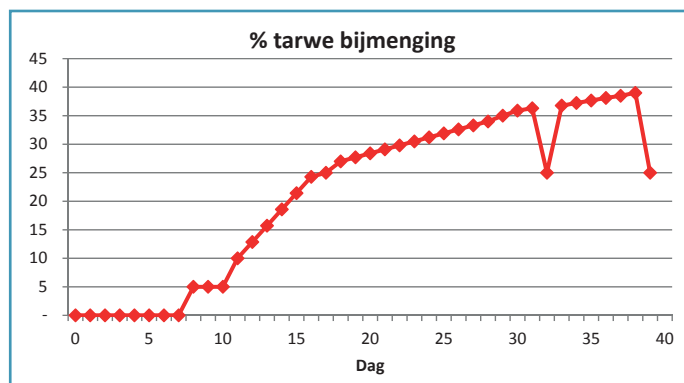
Tabel 1: Samenstelling van de prestarter en het startvoeder

	prestart voeder	gewoon startvoeder
% ruw eiwit	21,0%	21,4%
% ruw vet	6,7%	6,4%
% ruwe celstof	5,1%	2,9%
% ruwe as	5,9%	5,3%
Ca	0,8%	0,76%
P	0,6%	0,53%
Na	0,2%	0,13%
lysine	1,5%	1,32%
methionine	0,7%	0,59%

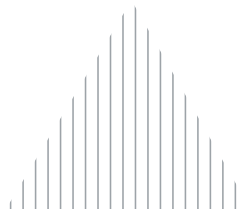
Alle groepen kregen een voederschema met 4 fases: startvoeder (dag 0-9 / kruimel), groeivoeder 1 (dag 10-17 / korrel), groeivoeder 2 (dag 18-28 / korrel) en eindvoeder (dag 29 – einde / korrel).

Vanaf dag 8 werd volledige tarwe bijgemengd bij het mengvoeder. Het percentage tarwe inmenging nam tijdens de ronde geleidelijk toe van 5 % tot 39 %. Bij het uitladen en wegladen is de tarwe bijmenging verlaagd naar 25 % (figuur 1).

Per proefgroep zijn 1150 ééndagskuikens opgezet, afkomstig van moederdieren van resp. 42 weken in ronde 1 en 39 weken in ronde 2). Op dag 32 zijn hiervan 280 kuikens per proefgroep uitgeladen, de rest van de dieren is weggeladen na 39 dagen.

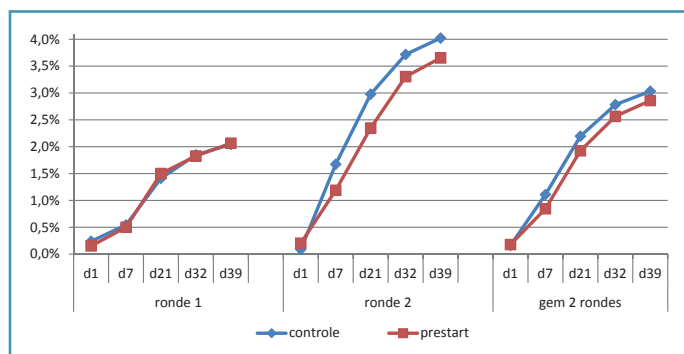
Figuur 1: Percentage bijmenging van volledige tarwe in het voeder tijdens de ronde

RESULTATEN

In ronde 1 was de cumulatieve uitval heel laag en had het gebruik van de prestarter geen effect op de uitval. In ronde 2 lag de cumulatieve uitval veel hoger en was de uitval wel duidelijk lager bij de kuikens die de prestarter op het kuikenspapier kregen (3,65 % versus 4,02 %). Met name de uitval in de eerste week was 0,5 % lager bij de prestart groep (figuur 2).

In ronde 2 werd bij één van de vier proefgroepen met het controle voeder op dag 3 een antibioticabehandeling gestart omwille van problemen met hoge uitval / dooierrestontsteking. Bij de 4 groepen met de prestarter was geen medicatie nodig in deze ronde. In ronde 1 werd bij geen enkele proefgroep (4 controle + 4 prestart) medicatie toegediend.

Figuur 2: Verloop van de uitval (= sterfte + selectie) tijdens de ronde

Tabel 2: Technisch resultaat bij gebruik van een prestarter t.o.v. standaard startvoeder

	Ronde 1		Ronde 2		Gemiddelde 2r	
	controle	prestart	controle	prestart	controle	prestart
% uitval cum.	2,04	2,07	4,02	3,65	3,03	2,86
% sterfte cum.	1,32	1,35	2,37	2,17	1,85	1,76
% selectie cum.	0,72	0,72	1,65	1,48	1,18	1,10
Gewicht dag 39	2688	2710	2696	2732	2692	2721
Gem. gewicht ronde *	2520	2541	2540	2577	2530	2559
Voederverbruik (kg/pok)	3,821	3,831	3,858	3,867	3,839	3,849
Voederconversie	1,548	1,540	1,582	1,557	1,565	1,549
VC 2500	1,544	1,532	1,574	1,542	1,559	1,537
Productiegetal	416,5	422,0	402,4	416,3	409,4	419,2
Voederwinst (euro/pok)	0,464	0,458	0,427	0,442	0,446	0,450

* gewicht uitladers en wegladers samen

Tabel 3: Verloop van het bruto gewicht van de kuikens

	Ronde 1		Ronde 2		Gemiddelde 2 rondes	
	controle	prestart	controle	prestart	controle	prestart
Dag 0	46,8	46,7	44,6	44,7	45,7	45,7
Dag 7	200	202	184	190	192	196
Dag 21	1021	1020	1035	1054	1028	1037
Dag 32	2001	2025	2065	2093	2033	2059
Dag 39	2688	2710	2696	2732	2692	2721

Het verstrekken van de specifieke prestarter op het kuikenpapier had een positief effect op de technische resultaten (tabel 2 en 3).

In beide rondes was het gewicht op dag 39 wat hoger bij de prestart groep. Gemiddeld over de 2 rondes gaf dit een 29 gram hoger gewicht, een duidelijk lagere voederconversie (VC 2500 1,537 vs 1,559 / $p = 0,08$) en hoger productiegetal (419,2 vs 409,4 / $p = 0,06$). Ondanks de hogere kostprijs voor een specifieke prestarter resulteert het beter technisch resultaat gemiddeld over de 2 rondes in een hogere voederwinst van 0,004 euro per kuiken. Voor een bedrijf met een opzet van 100.000 kuikens komt dit op 400 euro per ronde.

Tijdens deze twee proefrondes is de strooiselkwaliteit ook continu opgevolgd, zowel via visuele beoordelingen als wekelijkse bepalingen van het drogestofgehalte van de strooisellaag in de stal. Hierbij werden geen verschillen in strooiselkwaliteit waargenomen. Ook bij de beoordeling van de kuikens op dag 32 (voor het uitladen) en dag 39 (net voor het wegladen) werden geen verschillen in voetzoolaantasting en hakirritaties vastgesteld.

Besluit

- Een aangepaste prestarter op het kuikenpapier verstrekken, zorgt voor een vlottere opstart. Dit vertaalt zich in een lagere uitval in de eerste week en draagt bij aan het verlagen van het antibioticagebruik.
- Het gebruik van de specifieke prestarter resulteert in een beter technisch resultaat en hogere voederwinst.

Voor verdere informatie kan u ons steeds bereiken via proefbedrijf@provincieantwerpen.be of neem gerust een kijkje op onze website: www.provincieantwerpen.be | Deze mededelingen worden gratis toegestuurd aan de geïnteresseerden. Gegevens uit deze mededeling mogen overgenomen worden **mits bronvermelding**.